

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **A. D.**, nar. ,
stát. přísl. Ruská federace,

zastoupen JUDr. Světlanou Kazakovou, advokátkou,
sídlem Týnská 21, Praha 1,

proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2022, č. j. OAM-585/ZA-ZA10-D07-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zastaveno řízení o žádosti o mezinárodní ochranu podle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neboť žádost byla shledána nepřipustnou

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Státem příslušným k posouzení žádosti bylo podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo sobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“ nebo „nařízení“) určeno Maďarsko.

2. Žalobce namítá, že rozhodnutí se opírá o nedostatečné podklady, skutkový stav nebyl zjištěn v souladu se zásadou materiální pravdy. Žalovaný nedostatečně hodnotil individuální skutečnosti a možnost posoudit případ podle čl. 17 nařízení Dublin III. Žalovaný pouze konstatoval, že i když má žalobce k ČR vybudovány vazby s ohledem na předchozí studium, od roku 2018 zde nepobýval. K tomu žalobce uvádí, že v ČR žil od 17 let, do Ruska jezdil pouze na krátké návštěvy rodičů. Mluví plynule česky. Vystudoval Bankovní institut v Praze a Fakultu tělesné výchovy a sportu Palestra. V roce 2015 požádal o podnikatelské vízum. Dále požádal o zelenou kartu, která mu byla zamítnuta. Následně vyhledal zaměstnavatele a dne 27. 1. 2022 podal na Velvyslanectví ČR v Moskvě žádost o vydání zaměstnanecké karty. Od roku 2018 žalobce usiloval o návrat do ČR, neboť možnost využití odborných jeho znalostí je vázána na ČR. Ve správním řízení sdělil, že od roku 2015 v době studia bydlel společně se svou snoubenkou. Od téhož roku pronajímal a dosud pronajímá v Praze byt. Má zde přátele a podmínky pro výkon povolání. Ve vlasti byl vnímán jako cizinec. Má zde rovněž zmíněnou snoubenku, jejíž výslech navrhoval. Zjištění žalovaného o tom, že nemá žádný vztah k ČR, je nesprávné.
3. Žalobce se domnívá, že měl žalovaný postupovat v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24. Je prokazatelné, že má žalobce k ČR silné vazby. Dle žalobce měl žalovaný zajistit více podkladů pro řešení otázky postupu podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. K této otázce přistoupil pouze formálně a redukoval použití tohoto článku na důvod, že žalobce není osobou, která by měla vyživovací povinnost vůči nezletilým rodinným příslušníkům, je svobodný a bezdětný. Pod daný článek však mohou dle žalobce spadat i další situace, jako právě ta jeho.
4. Žalobce dále namítá nedostatečné posouzení žalovaného, pokud jde o předání žádosti žalobce do Maďarska s ohledem na č. 3 odst. 2 a čl. 17 nařízení Dublin III. Žalovaný se měl zabývat tím, zda není přemístění vyloučeno z důvodu systematických nedostatků v azylovém řízení a podmínkách přijímání žadatelů v daném členském státě, které s sebou nese riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU. Žalovaný pouze obecně konstatuje, že maďarský systém je koherentní se systémem ČR a je v souladu s normami EU. Podle judikatury ESLP je však domněnka, že státy dodržují práva žadatelů, vyvratitelná. Posouzení žalovaného je zcela obecné, žalovaný nezjišťoval individuální skutečnosti. Měl povinnost si za tímto účelem opatřit adekvátní informace. Jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Povinností předávajícího státu je důkladné a individuální posouzení situace osoby (rozsudek velkého senátu ESLP ve věci Tarakhel proti Švýcarsku, stížnost č. 29217/12). Dostupné zprávy o maďarském systému ukazují, že práva žadatelů na uspokojivé podmínky nejsou vždy dodržována. Z aktuálních zpráv lze zjistit, že již koncem roku 2015 vláda uzavřela přijímací zařízení v Debrecenu, omezila integrační podporu pro uprchlíky a ztížila podávání žádostí o azyl. Dle souhrnné zprávy za rok 2017 výzkumného ústavu Political Capital bylo možné po roce 2016 odevzdávat žádosti pouze v tranzitních zónách v obcích

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Rozseke a Tompa, zpracování trvalo několik měsíců a drtivá většina žádostí byla zamítnuta. V roce 2016 získalo statut uprchlíka 154 žadatelů z 29400, v roce 2017 106 z 3400. V roce 2020 byl přerušen provoz tranzitních zón. ESD rozhodl, že zadržování uprchlíků včetně nezletilých po dobu až 3 let bylo protizákonné. Po dobu existence tranzitních zón bylo doloženo 26 případů trýznění hladem. Charakteristické pro maďarskou azylovou politiku byly ploty s ostnatým drátem a hladovění. Činnost policie v Rozseke začala v některých případech připomínat tajné služby. Docházelo ke snižování počtu žádostí (2018 podáno 671 žádostí, 2019 500), po březnu 2016 zadala EU řešení krize Turecku. V Maďarsku o mezinárodní ochranu pro neúnosné podmínky nikdo žádat nechce.

5. Žalobce poukázal na to, že na uprchlickou krizi způsobenou válkou na Ukrajině po 24. 2. 2022 nebyl maďarský systém připraven. Zůstal pouze jeden uprchlický tábor s kapacitou 300 osob. Došlo ke zhoršení v oblasti sociálního zabezpečení, podfinancováno je zdravotnictví, přístup ke zdravotní péči je sice bezplatný, avšak značně omezený. Aktuální zprávy dle žalobce nasvědčují přetíženosti systému a vzbuzují obavy ohledně posouzení žádosti. Maďarské orgány nejsou schopny zajistit ubytování všem žadatelům. Žalobce v Maďarsku nemá zázemí, kontakty ani zdroj příjmů, byl by odkázán pouze sám na sebe.
6. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Poukázal na kritéria daná čl. 12 odst. 4 Dublinského nařízení. Na základě informací ze Schengenského systému a údajů poskytnutých žalobcem (kdy i sám žalobce uvedl, že maďarské vízum pro něj byla jediná cesta, jak se dostat do ČR), vyplývá, že žalobce byl v době žádosti o mezinárodní ochranu držitelem víza vydaného Maďarskem. Bylo nezbytné aplikovat kritérium dané čl. 12 Dublinského nařízení. Na základě toho žalovaný odeslal dne 23. 6. 2022 maďarské straně žádost o přijetí, příslušnost Maďarsko dle zprávy ze dne 10. 8. 2022 uznalo. Žalovaný je přesvědčen, že napadené rozhodnutí je opřené o Dublinské nařízení a vychází ze zjištěného skutečného stavu věci. Rovněž byla dostatečně posouzena i další podmínka dle čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení, žalovaný dospěl k závěru, že v případě Maďarska neexistují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU. Co se týká námítky ohledně nedostatečného posouzení dle čl. 17 Nařízení, toto zakotvuje pouze diskreční oprávnění členského státu, na jehož použití není právní nárok, přičemž z citovaného nařízení neplyne ani povinnost správního orgánu jeho nevyužití odůvodňovat. Jedná se o výjimku ze závazných kritérií pro určení příslušnosti a užití tohoto ustanovení je výlučně věcí uvážení členského státu, nikoli oprávněním žadatele. Pokud tento procesní postup rozhodující orgány členského státu nezvolí a postupují dle standardních pravidel, nemají povinnost tento svůj postup odůvodňovat. Tento postup je dle žalovaného v souladu s judikaturou správních soudů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, čj. 2 Azs 113/2016-26, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2016, čj. 9 Azs 118/2016-36, či rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2015, čj. 49 Az 18/2015-48). Ani skutečnost, že na území České republiky má žalobce přítelkyni, nevede dle názoru žalovaného k nutnosti postupu dle článku 17 nařízení. Příklad byl posuzován individuálně, žalovaný obstaral dostatečně aktuální materiály, žalobci byla dána možnost se vyjádřit k použitým podkladům či je případně doplnit, této možnosti využil, nicméně sám pak nedoložil žádné materiály týkající se azylového systému v Maďarsku.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

7. Při jednání dne 22. 2. 2023 soud provedl důkazy navržené žalobcem : čestné prohlášení partnerky žalobce o tom, že je od roku 2015 partnerkou žalobce, článek ze dne 14. 5. 2020 z webu www.ct24.ceskatelevize.cz s názvem „Maďarsko porušuje unijní právo. Zadržuje u hranic žadatele o azyl, rozhodl soud“, povolení k pobytu přítelkyně žalobce, diplom o absolvování VŠ Palestra žalobcem. Dále článek s názvem „Uprchlíká krize v Maďarsku – zemi, kde se protimigrantské nálady rozdmýchávají shora“ ohledně uprchlické krize v Maďarsku ze dne 11. 6. 2022 popisující situaci v Maďarsku obecně a na základě reportáže. Dle tohoto článku vláda koncem roku 2015 uzavřela přijímací zařízení v Debrecínu, v roce 2016 získalo status uprchlíka 154 žadatelů z 29 400 tisíců, 2017 106 z 3 400. Činnost tranzitních zón byla v roce 2020 přerušena. Azylový systém nebyl připraven. Jediný uprchlický tábor měl kapacitu 300 osob. Zmiňuje také nedostatky v oblasti zdravotní péče. Soud si opatřil rozsudek zdejšího soudu č. j. 6 A 163/2018-43 ze dne 27. 5. 2021, kterým byla zamítnuta žaloba žalobce o zamítnutí jeho žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání pro neprokázání příjmu. Soud si také vyžádal sdělení policie dokládající pobyt žalobce v ČR od roku 2008, dle kterého měl žalobce pobytové oprávnění na území ČR od roku 2008 do roku 2015 na základě studia, změně pobytu za účelem podnikání nebylo vyhověno, v roce 2018 opustil území ČR, v roce 2019 a 2022 neúspěšně požádal o zaměstnaneckou kartu.
8. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
10. Podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je *žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.*
11. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu: *„Je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.“*
12. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu: *„Řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.“*
13. Podle čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III *členský stát, ve kterém je požádáno o mezinárodní ochranu a který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo příslušný členský stát může kdykoli před vydáním prvního rozhodnutí ve věci samé požadovat od jiného členského státu, aby žadatele převzal z humanitárních důvodů, které vyplývají zejména z rodinných nebo kulturních důvodů, s cílem sloučit i jiné členy rodiny, i když tento členský stát není příslušný podle kritérií uvedených v člácích 8 až 11 a 16.*
14. Podle čl. 3 odst. 1 věty druhé nařízení Dublin III žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 věty druhé, dle které není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

15. Společný evropský azylový systém (jehož součástí je i nařízení Dublin III) je založen na zásadě, že za věcné posuzování žádosti o mezinárodní ochranu je odpovědný pouze jeden stát. Kritéria pro určení příslušnosti stanoví zejména čl. 3 – 16 nařízení Dublin III. V čl. 17 nařízení Dublin III je obsaženo diskreční oprávnění nepříslušného členského státu atrahovat si posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, což ovšem není právem k libovůli, nýbrž prostředkem zohlednění případů hodných zvláštního zřetele.
16. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016 – 52, evropský azylový systém je „založen na domněnce vzájemné důvěry a na předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv EU, Ženevské úmluvy i Úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Tato domněnka je vyvratitelná, to však neznamená, že jakékoli porušení základního práva členským státem automaticky znemožňuje přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu. Je tomu tak pouze tehdy, je-li třeba se vážně obávat, že dochází systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení.“ 18. Jelikož v otázce azylového řízení mezi členskými státy platí domněnka vzájemné důvěry, pro vyvrácení této domněnky musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostatcích v azylovém řízení, jež by důkladně podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41). Obdobně dle rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 19. 3. 2019, Jawo, C-163/17, bod [90], „má-li soud, který rozhoduje o oprávněném prostředku, jenž byl podán proti rozhodnutí o přemístění, k dispozici důkazy, které předložila dotčená osoba za účelem prokázání existence takového rizika, je tento soud povinen na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných údajů a s ohledem na standard ochrany základních práv zaručený uniijním právem, posoudit existenci buď systémových či celoplošných nedostatků, anebo nedostatků týkajících se některých skupin osob.“ K tomu, aby se na systémové nedostatky vztahovala působnost článku 4 Listiny základních práv EU, musí tyto dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech skutečnostech případu (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 192/2020 – 27). 19. Přemístění žadatele o mezinárodní ochranu ve smyslu nařízení Dublin III lze tedy provést jen tehdy, jestliže příslušný členský stát nebude mít problém – systémově v obecné rovině, případně i v rovině individuální (např. z důvodu zvláště závažného zdravotního stavu) – se zajištěním alespoň minimálních důstojných podmínek, pokud jde o řízení a o podmínky přijetí dotčeného žadatele (viz rozsudek ze dne 9. 11. 2020, č. j. 5 Azs 65/2020 – 31, body 19 a 22).
17. V projednávané věci je nesporné, že na základě pravidel pro určení příslušnosti členského státu obsažených v kapitole III, konkrétně čl. 12 odst. 2 nařízení Dublin III, je k posouzení žádosti žalobkyně příslušné Maďarsko, které přijala příslušnost k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.
18. Povinnost zkoumat existenci systémových nedostatků zakotvuje čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení Dublin III. Dle judikatury je třeba zkoumat existenci systémových Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

nedostatků vždy, bez ohledu na to, která země byla určena jako příslušná k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 248/2014-27 a č. j. 9 Azs 17/2018 – 28).

19. Žalovaný se otázkou existence systémových nedostatků zabýval na straně 4 a 5 rozhodnutí. Vycházel z dokumentu Informace OAMP Maďarsko ze dne 29. 9. 2022, dle kterého je maďarský systém koherentní se systémem ČR a je v souladu s normami EU. Z tohoto dokumentu mj. vyplývá, že kompetentní orgány k přijetí žádosti jsou policie a Národní vrchní ředitelství pro cizineckou policii. Od května 2020 musí potenciální žadatel nejprve podat tzv. prohlášení o úmyslu pro účel podání žádosti o azyl na maďarském velvyslanectví v Bělehradě či Kyjevě. Součástí řízení je standardně jeden či více pohovorů s žadatelem. K prvnímu pohovoru úřady přistupují ihned po vstupu na území či během podání prohlášení. NGDAP obvykle provádí dva pohovory. Druhý slouží případnému vyjasnění rozporů. Pohovoru může být přítomen ještě právní zástupce a tlumočník. Na požádání je dodržován princip genderu. Žadatelé mají nárok na bezplatné právní zastupování. V případě zamítnutí žádosti je možné odvolání k regionálnímu správnímu a pracovnímu soudu. Lhůta činí 3 dny nebo 8 dnů dle typu řízení. Ubytování je poskytováno v tzv. ubytovacích střediscích. Po podání žádosti jsou nicméně žadatelé po dobu čtyř týdnů umístěni do tzv. uzavřených středisek. Střediska jsou tři s celkovou kapacitou 480 osob. Dle zprávy AIDA se podmínky v jednotlivých střediscích liší. Ubytování je poskytováno sdílenou formou, úklid je zajištěn. Soukromí je omezené, nicméně je možný oddělený prostor pro rodiny s dětmi. Při opuštění střediska nad 24 hodin je třeba informovat úřady, obecně je možnost respektována. Žadatelé mají nárok na hmotnou a finanční pomoc, a to formou jídla, zdravotní péče a omezené finanční podpory. Bezplatný nárok vzniká pouze u nemajetných osob. Po uplynutí 9 měsíců mají žadatelé možnost uplatnění na pracovním trhu. Mají nárok na přístup k bezplatné zdravotní péči, v průběhu řízení na péči v rozsahu praktického lékařství. Maďarsko je členem EU, státní moc dodržuje právní předpisy a lidská práva, je schopná zajistit dodržování práv a povinností ze strany nestátních subjektů. Maďarsko ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží na dodržování těchto práv. Je považováno za bezpečnou zemi jak ze strany ČR, tak i EU.
20. Žalobcovy výtky vůči maďarskému azylovému systému směřovaly především k obavám z nedostatečných kapacit tamního systému, které dokládají jednotlivé předložené zpravodajské články. Tyto články zmiňují mj. uzavření tranzitních zón, potíže s kapacitou zařízení a v minulosti též nízkou úspěšnost žadatelů. Dle těchto zpráv byly zaznamenány další nedostatky maďarského azylového systému po vypuknutí válečného konfliktu na Ukrajině, který nebyl na takovou situaci připraven. Vzhledem k těmto informacím soud považuje za nesporné, že maďarský azylový systém nepochybně není zcela bez chyb, nicméně žalobcem navržené důkazy ani zpráva OAMP žalovaného nepotvrzují, že by se jednalo o zcela zásadní nedostatky. Žalobce není Rom, proto se jej v článku Arpáda Kocsise ze dne 11. 6. 2022 tvrzená rasistická politika v Maďarsku netýká. V souvislosti s ubytováním romských žadatelů o azyl soud připomíná situaci v České republice po rozpoutání války na Ukrajině, situace byla i zde obdobná, skupiny zahraničních Romů přespávaly na nádraží v Praze a Brně. Z takových excesů nelze dovodit systémové nedostatky azylového systému. Žalobce není žadatelem, který by překračoval hranice Maďarska a mohl tak být zadržen u hranic a umístěn v tranzitních zónách, proto ani článek ČT24 ze dne 14. 5. 2020 nepokazuje systémové nedostatky v Maďarsku, které by Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

mohl mít vliv na jeho postavení žalobce. Obavy žalobce o možné spolupráci Maďarska a Ruska ve smyslu sdílení informace o žalobci soud nepovažuje za přílehlivé. Z azylového příběhu žalobce lze dovodit, že žalobce není zájmově relevantní pro ruskou stranu, aby jeho osoba vedla k protiprávnímu jednání maďarských úřadů v tvrzeném směru, nehledě k principu vzájemné důvěry mezi členskými státy EU, kdy politiku Maďarska nelze vnímat jako proruskou, nýbrž jako snahu o vyvažování zájmů Maďarska, ke které lze mít výhrady.

21. K tvrzení o zahlcení azylového systému v Maďarsku v důsledku války na Ukrajině soud poukazuje na to, že shodně jako v České republice je pobyt ukrajinských občanů na území Maďarska řešen pobytovým oprávněním na základě prováděcího rozhodnutí Rady EU 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, nejsou tak dány předpoklady zahlcení azylového systému.
22. Soud neshledal systémové nedostatky azylového systému v Maďarsku.
23. Podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III odchýlně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Uvedené ustanovení umožňuje členským státům rozhodnout se převzít odpovědnost za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu v případě, kdy příslušným je jiný členský stát. Přestože se jedná o diskreční ustanovení, které není nárokovatelné, judikatura Nejvyššího správního soudu stanovuje určité mantinely jeho aplikace. V rozsudku ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „vyjádření suverenity v podobě atrakce posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nepřislušným státem tak neznamená právo k libovůli, nýbrž povinnost hledat a nacházet racionální řešení přiměřená konkrétním okolnostem. Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvahu o aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III učinit.“ 28. Nejčastější důvod použití diskrečního oprávnění (byť není možné a priori vyloučit důvody jiné) vyjádřil unijní normotvůrce v bodě 17 odůvodnění nařízení Dublin III: „Kterýkoli členský stát by měl mít možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením“. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 – 44).
29. Citovaný rozsudek druhého senátu pak shrnuje, že „užití diskrečního oprávnění (...) má být vyhrazeno jen vskutku výjimečným případům, kterých bude v porovnání s celkovým obvyklým počtem řešených žádostí o azyl výrazná menšina. Úvahu o tom, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění podle výše zmíněného ustanovení, je proto správní orgán povinen učinit a ve svém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem projevit jen tehdy, vyjdou-li v řízení najevo takové okolnosti, z nichž je patrné, že uvedené úvahy je v konkrétním případě třeba. Nevyjdouli žádné takové okolnosti najevo, absence zmínky o diskrečním oprávnění nečiní rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů“ (bod 34 rozsudku druhého senátu). 8 22 Az 36/2022 30. Z citované judikatury tedy vyplývá, že v případech hodných zvláštního zřetele, kterými jsou (mimo jiné) humanitární případy, situace vyžadující projev solidarity mezi členskými státy a rodinné či jiné sociální vazby žadatele v členském státě je správní orgán povinen řádně odůvodnit,

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

proč se rozhodl diskreční oprávnění nevyužít. V opačném případě trpí rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti a je dán důvod pro jeho zrušení. Pokud však z rozhodnutí žalovaného lze vyčíst důvody, pro které v konkrétním případě neshledal v rámci své diskreční pravomoci situaci žadatele hodnou využití oprávnění dle čl. 17 nařízení Dublin III, jsou možnosti soudu tyto jeho úvahy věcně hodnotit značně omezené.

24. Žalovaný se zabýval otázkou aplikovatelnosti diskrečního oprávnění dle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III, kdy konstatoval, že žalobce se nepotýká se zdravotním postižením, neužívá pravidelně léky. Nenáleží do žádné kategorie zranitelných osob ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Z jeho výpovědi dle žalovaného vyplývá, že je samostatný a soběstačný, schopný se orientovat na území cizího státního celku. Žalobce nevyjádřil podle žalovaného žádné podstatné námitky proti azylovému řízení v Maďarsku ani proti samotnému pobytu v Maďarsku. I když má v ČR vybudovány vazby vzhledem k předešlému studiu, od roku 2018 zde nepobýval. Není osobou, která by měla vyživovací povinnost vůči nezletilým rodinným příslušníkům. Je svobodný a bezdětný. Dále uvedl, že dle zprávy Informace OAMP – Maďarsko ze dne 29. 9. 2022, která mj. poukazuje na situaci navrátilců, nenáleží dublinští navrátilci bez podané žádosti či s ukončením řízení mezi výjimky ze zákona a nemohou v Maďarsku podat novou nebo opakovanou žádost. Dle výkladu a praxe příslušného orgánu NDGAP žadatelé, kteří v minulosti žádost na území Maďarska sami nepodali, jsou po uskutečnění transferu vyzváni k prohlášení o záměru žádat o mezinárodní ochranu, přičemž je řízení následně zahájeno. Žalovaný se zabýval i tvrzenou soukromou a rodinnou vazbou žalobce, jeho partnerským vztahem. K tomu uvedl, že na území ČR se nachází žalobcova partnerka, která zde pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu s možností prodloužení. Její pobyt je tak třeba považovat za dočasný. Dále žalovaný uvedl, že samo vycestování neznamená následnou žádost o některou z forem povolení k pobytu. Případné vycestování žalobce do státu odpovědného k vyřízení žádosti by dle žalovaného neznamenovalo nepřiměřený zásah do práva na rodinný život. Žalobce od roku 2018 s přítelkyní nesdílel společnou domácnost, ta jej navštěvovala v Ruské federaci. Vycestování do odpovědného státu nebude znamenat znemožnění kontaktu.
25. V rozsudku ze dne 23. 1. 2019, *M. A. a další*, C-661/17 (body 58 až 60), Soudní dvůr zdůraznil, že ze znění čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III, vyplývá, že toto ustanovení je fakultativní, neboť ponechává na uvážení každého členského státu, zda posoudí žádost o mezinárodní ochranu, která mu je předložena, i když není příslušný podle kritérií pro určení příslušného členského státu ve smyslu tohoto nařízení. Soudní dvůr dodal, že možnost takového postupu není žádným zvláštním způsobem podmíněna (odkázal přitom na rozsudek ze dne 30. 5. 2013, *Halaf*, C-528/11, bod 36). Každý členský stát se tudíž může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení, třebaže není příslušný na základě kritérií stanovených tímto nařízením (viz také rozsudek ze dne 4. 10. 2018, *Fathi*, C-56/17, bod 53). S ohledem na rozsah posuzovací pravomoci takto přiznané členskými státy je podle Soudního dvora na dotčeném členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnost danou diskrečním ustanovením podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Soudní dvůr připomněl, že tento závěr je v souladu s jeho judikaturou týkající se fakultativních ustanovení, podle které tato ustanovení přiznávají členským státům širokou posuzovací pravomoc (viz rozsudek ze dne 10. 12. 2013, *Abdullahi*, C-394/12, bod 57 a citovaná judikatura), a také s cílem uvedeného čl. 17 odst. 1, aby byly zachovány výsady členských států při výkonu práva na poskytnutí mezinárodní ochrany (rozsudek ze dne 5. 7. 2018, *X.*, Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

C-213/17, bod 61 a citovaná judikatura). S ohledem na popsanou širokou posuzovací pravomoc Soudní dvůr v rozsudku *M. A.*, C-661/17, uzavřel, že ani úvahy týkající se nejlepšího zájmu dítěte nemohou zakládat na straně členského státu povinnost, aby uvedené možnosti využil a sám posoudil žádost, k jejímuž posouzení není příslušný (bod 72 rozsudku C-661/17), přičemž ve věci C-661/17 bylo dotčené nezletilé dítě žadatelem, vztahovaly se na něj tedy záruky pro nezletilé podle čl. 6 nařízení Dublin III. Ani tato situace však nebyla způsobilá založit povinnost státu k převzetí příslušnosti.

26. Soud má za prokázaný vztah žalobce k jeho družce s trvalým pobytem na území ČR. Pokud jejich vztah byl zachován i po dobu 4 let pobytu žalobce mimo území ČR, má soud za to, že pokračování takové povahy vztahu nebude zakládat takovou újmu do jejich rodinného života, aby vztah žalobce byl relevantní ve smyslu čl. 17 nařízení Dublin III. Pokud bude žalobci v Maďarsku udělena mezinárodní ochrana, bude moci žalobce vést rodinný život i na území ČR. Bez ohledu na deklarovaný záměr uzavřít sňatek nezakládá vztah žalobce natolik intenzivní vazbu k České republice, neboť přítelkyně žalobce není občankou ČR nebo osobou, které byl na území ČR udělena mezinárodní ochrana, přičemž její pobytové oprávnění je dočasné v rámci dlouhodobého pobytu. Soud pokládá za relevantnější předchozí dobu pobytu žalobce na území ČR od roku 2008 do roku 2015 na základě pobytového oprávnění a následně dle fikce pobytového oprávnění po dobu řízení o pobytu do roku 2018. Takovou dobu pobytu zakládá vazbu žalobce na území ČR, avšak tato vazba byla přerušena po dobu 4 let, jakkoli během této doby se žalobce snažil o obnovení pobytového oprávnění. Jeho snaha požádat o mezinárodní ochranu na území ČR tak byla očekávatelná, neboť ovládá český jazyk a má zde zázemí. Žalobce nepřicestoval na území ČR pouze z toho důvodu, že v souladu s nařízením vlády č. 200/2022 mu nebyla udělena české vstupní vízum. Jak výše uvedeno, Soudní dvůr, resp. nařízení Dublin III přiznává státům širokou míru vlastního uvážení ohledně aplikovatelnosti čl. 17 odst. 1 nařízení. Soud má za to, že vydáním nařízení vlády č. 200/2022 Sb., vláda nehodlá kromě výjimek uvedených ve vládním nařízení umožnit vstup občanů Ruské federace nebo Běloruské republiky a tím jim i umožnit nově žádat o mezinárodní ochranu na území ČR. Soud má za to, že takové rozhodnutí vlády by měl respektovat, nikoli však absolutně ve smyslu vyloučení aplikovatelnosti čl. 17 nařízení Dublin III, nýbrž ve smyslu požadované intenzivní vazby cizince k území ČR. Silná vazba žalobce spočívající v dlouhé době pobytu na území ČR byla přerušena 4 letým pobytem mimo území ČR, proto má soud se zřetelem k nařízení vlády č. 200/2022 Sb., že odůvodnění žalovaného o neaplikovatelnosti čl. 17 nařízení v posuzované věci obstojí.
27. Soud si je vědom toho, že postavení žalobce v Maďarsku oproti České republice složitější z důvodu absence znalosti jazyka a vlastního zázemí, nehledě ke skutečnosti, že azylový příběh žalobce má vazbu na Českou republiku, avšak účelem čl. 17 nařízení není nalézt optimální komfort žadatele o mezinárodní ochranu, ale eliminovat zjevné nedostatky pravidel systému příslušnosti členských zemí dle nařízení Dublin III.
28. Soud nepovažuje rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné, žalovaný se vyjádřil ke všem rozhodným okolnostem se zřetelem k individuálním okolnostem žalobce a zjistil k tomu potřebný skutkový stav.
29. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
30. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 28. 2. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.